

Norādījumi par atbilstības novērtējuma veikšanu

(saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. pantu)

1. PREAMBULA

Šo norādījumu mērķis ir dalībvalstīm (galvenokārt to revīzijas iestādēm un/vai neatkarīgām revīzijas iestādēm) sniegt praktisku informāciju par to pienākumiem atbilstības novērtējuma gaitā un par Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. pantā prasītā ziņojuma un atzinuma sagatavošanu. Šiem norādījumiem ir pievienots ziņojuma paraugs un pārbaudes punktu veidlapa, ko revīzijas iestādei vai iestādei, kas sagatavo ziņojumu (turpmāk „atbilstības novērtēšanas iestāde”), iesaka izmantot kā novērtējuma veikšanas palīglīdzekli. Sistēmu atbilstības atzinuma paraugs ir sniegts Regulas (EK) Nr. 1828/2006 XIII pielikumā. Norādījumi attiecas arī uz Eiropas Teritoriālās sadarbības (ETS) programmām. Tajos ņemtas vērā arī dažas šīm programmām raksturīgas īpašas iezīmes. Jāpiebilst, ka ETS programmu atbilstības novērtējumi un atbilstības novērtējumi, kas attiecas uz pārējo divu mērķu programmām, ir jāiesniedz atsevišķi

Visa sarakste starp dalībvalstīm un Komisiju saistībā ar atbilstības novērtējuma veikšanu notiek, izmantojot *SFC 2007*.

2. JURIDISKAIS PAMATS

Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. pants.

1. *Pirms pirmā starpposma maksājuma pieteikuma iesniegšanas vai, vēlākais, 12 mēnešos no katras darbības programmas apstiprināšanas dalībvalstis iesniedz Komisijai sistēmu aprakstu, kurā jo īpaši ietverta šādu iestāžu uzbūve un procedūras: vadošā iestāde un sertifikācijas iestāde, un starpniekinstitūcijas; revīzijas iestāde un citas struktūras, kas veic revīzijas tās atbildībā.*

2. *Šā panta 1. punktā minētajam aprakstam pievieno ziņojumu, kurā izklāsta izveidoto sistēmu izveides izvērtējuma rezultātus un sniedz atzinumu par to atbilstību 58. līdz 62. pantam. [...]*

3. *Ziņojumu un 2. punktā minēto atzinumu sagatavo revīzijas iestāde vai publiska vai privāta struktūra, kas savā darbībā ir neatkarīga no vadošās iestādes un sertifikācijas iestādes un kas savu darbību veic, ņemot vērā starptautiski atzītus revīzijas standartus.*

Regulas (EK) Nr. 1828/2006 25. pants.

Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. panta 2. punktā minētā ziņojuma pamatā ir pārbaude par sistēmu aprakstu, ar sistēmām saistītajiem dokumentiem, grāmatvedības dokumentācijas glabāšanas sistēmu un darbību īstenošanas datiem, un intervijas ar galveno struktūru darbiniekiem, ko revīzijas iestāde vai cita struktūra, kas atbild par ziņojuma sagatavošanu, uzskata par nozīmīgām, lai pabeigtu, noskaidrotu vai pārbaudītu informāciju.

Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. panta 2. punktā minēto atzinumu sagatavo saskaņā ar šīs Regulas XIII pielikumā norādīto paraugu.

Ja attiecīgās vadības un kontroles sistēmas faktiski ir tādas pašas kā tās, kas jau darbojas attiecībā uz atbalstu un ir apstiprinātas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1260/1999, var ņemt vērā tās revīzijas rezultātus, ko attiecībā uz šīm sistēmām veikuši konkrētās valsts vai Kopienas revidenti, lai sagatavotu Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. panta 2. punktā noteikto ziņojumu un atzinumu.

3. TERMIŅI

Sistēmu apraksts un tam pievienotais atbilstības ziņojums un atzinums Komisijā jāiesniedz pēc darbības programmas pieņemšanas un saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. panta 1. punktu pirms pirmā starpposma maksājuma pieteikuma iesniegšanas vai vēlākais divpadsmit mēnešu laikā pēc attiecīgās darbības programmas apstiprināšanas.

Kopējas sistēmas gadījumā (skatīt 4. iedaļu) divpadsmit mēnešu periods sākas dienā, kad apstiprina pēdējo kopējā aprakstā minēto darbības programmu. Tomēr gadījumā, ja, apstiprinot kādu darbības programmu, plānoti ievērojumi kavējumi, lai izvairītos no citu darbības programmu starpposma maksājumu kavējumiem, dalībvalstis var apsvērt iespēju kavētajai darbības programmai iesniegt atsevišķu sistēmu aprakstu, atbilstības ziņojumu un atzinumu.

Atbilstības novērtēšanas iestādei jāatvēr pieņācīgs laiks, lai veiktu visu atbilstības novērtēšanas darbu, ko var iedalīt šādos posmos.

1. Vadības un kontroles sistēmu apraksta saņemšana un citu nozīmīgu dokumentu vākšana. Atbilstības novērtēšanas iestāde var sākt darbu dienā, kad tai ir iesniegts galīgs vadības un kontroles sistēmu apraksts un kad tas ir apstiprināts (skatīt 4. iedaļu).

ETS programmu gadījumā jāatvēr pieņācīgs laiks dokumentu tulkošanai apstiprinātajā darba valodā.

2. Savākto datu analīze un dokumentu pārbaude, un prasītā revīzijas darba veikšana (skatīt turpmāk 6. iedaļu).

3. Ziņojuma un atzinuma sagatavošana un pretrunu procedūra, tostarp konstatējumu un secinājumu apstiprināšana.

4. Dalībvalstu sistēmu apraksta, ziņojuma un atzinuma galīgās redakcijas nosūtīšana Komisijai, izmantojot *SFC 2007*. Jāpiezīmē, ka, izmantojot *SFC 2007*, Komisijai oficiāli var nosūtīt tikai sistēmu apraksta, ziņojuma un atzinuma galīgo redakciju.

Komisijai no šā ziņojuma saņemšanas dienas ir divi mēneši, lai izteiktu apsvērumus. Komisija sākumā pārbauda dokumentu pieņemamību, un tad veic to analīzi. Pieņemamības pārbaude ietver pārlicināšanos par to, ka trīs prasītie dokumenti ir pilnīgi un ir iesniegti galīgajā redakcijā. Komisija var divu mēnešu periodā izdarīt pārtraukumus, ja pieprasa papildu informāciju. Divu mēnešu periods turpinās, kad no dalībvalsts ir saņemta pieprasītā informācija. Ja Komisija divu mēnešu perioda laikā informē dalībvalsti par to, ka ziņojumu un atzinumu uzskata par nepieņemamiem, jaunais divu mēnešu periods sākas dienā, kas no dalībvalsts ir saņemts pārstrādātais apraksts, ziņojums un atzinums. Ja atbilstības atzinums ir bez iebildēm, pēc diviem mēnešiem ziņojumu uzskata par pieņemtu, ja Komisija nav izteikusi apsvērumus. Praksē Komisija jebkurā gadījumā noteiktajā laikā sniegs oficiālu atbildi.

Ja atzinums ir ar iebildēm, Komisija vēlēšies saņemt darbības plānu, proti, korekcijas pasākumus un to īstenošanas grafiku. Dalībvalstu interesēs ir pēc iespējas ātrāk iesniegt šo informāciju, jo pirmo attiecīgās darbības programmas (vai prioritārā virziena) starpposma maksājumu veiks tikai tad, kad tiks atsauktas iebildes attiecībā uz sistēmu galvenajiem elementiem, kā noteikts 71. panta 2. punkta b) apakšpunktā.

Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. panta 2. punkta b) apakšpunktā minēts, ka dalībvalstij pēc tam jāsniedz apstiprinājums, ka korekcijas pasākumi ir īstenoti un iebildes ir atsauktas. Komisija paredz, ka šo apstiprinājumu sniegs atbilstības novērtēšanas iestāde. Pēc dienas, kad saņemts dalībvalsts apstiprinājums par to, ka korekcijas pasākumi attiecībā uz sistēmas galvenajiem elementiem ir īstenoti un iebildumi ir atsaukti, Komisijai ir doti divi mēneši, lai izteiktu apsvērumus. Kā iepriekš, ja atbilstības atzinums ir bez atrunām, pēc diviem mēnešiem ziņojumu uzskata par pieņemtu, ja Komisija nav izteikusi apsvērumus.

4. VADĪBAS UN KONTROLES SISTĒMU APRAKSTS

Vadības un kontroles sistēmu aprakstam jāatbilst paraugam Regulas (EK) Nr. 1828/2006 XII pielikumā, un tajā jāietver Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. līdz 62. pantā minētā informācija par vadības un kontroles sistēmu galvenajiem principiem, kā arī Regulas (EK) Nr. 1828/2006 21. līdz 24. pantā minētā informācija.

Atkarībā no vadības un kontroles sistēmu uzbūves par dažādu apraksta daļu sagatavošanu var būt atbildīgas dažādas iestādes vai struktūras. Ieteicams nodot vadošajām un sertifikācijas iestādēm pārbaudes punktu veidlapu, kuru izmanto par pamatu sistēmu aprakstu sagatavošanai. Vadošā iestāde uzņemas atbildību par to starpniekinstitūciju aprakstiem, kas ir tās pakļautībā, un attiecībā uz ETS programmām — par kopējo tehnisko sekretariātu (KTS) (saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1080/2006 14. panta 1. punktu) un par kontrolieri vai kontrolieriem (saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1080/2006 16. panta 1. punktu). Sertifikācijas iestādei jāuzņemas atbildība par starpniekinstitūcijām, kas ir tās pakļautībā, un par revīzijas iestādi, kas veic revīziju pārējām revīzijas iestādēm, kā arī par revidentu grupu (saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1080/2006 14. panta 2. punktu). Atbilstības novērtēšanas procedūru sāk dienā, kad atbilstības novērtēšanas iestādei ir iesniegts galīgais apraksts. Komisija dalībvalstīm iesaka izraudzīties konkrētu struktūru, parasti — vadošo iestādi, kuras pienākums ir oficiāli iesniegt **pilnīgu un galīgu aprakstu**, tostarp aptverot visas iestādes/organizācijas un visus sistēmas aspektus. Pēc tam atbilstības novērtēšanas iestāde apstiprinās apraksta pilnīgumu, un šis apstiprinājums būs tās darba sākumpunkts.

Ja kopējā sistēma attiecas uz vairāk nekā vienu darbības programmu, var iesniegt vienu aprakstu, kam pievieno vienu atbilstības ziņojumu un atzinumu, kā izklāstīts Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. panta 4. punktā. Uzskata, ka kopēja sistēma pastāv gadījumā, ja viena un tā pati vadības un kontroles sistēma attiecas uz vairākām darbības programmām. Kritērijs, kas jāņem vērā, ir identiski galvenie kontroles elementi.

Sistēmu aprakstā skaidri jādefinē kopējo iestāžu pienākumi, galvenie elementi, kas ir kopīgi, uzdevumu nošķiršana, tādi sistēmu aspekti, ko piemēro horizontāli, un tādi, kas raksturīgi vienīgi katrai atsevišķai darbības programmai.

Lai aptvertu attiecīgos uzdevumus, atbilstošās apraksta daļas atkārtoti jāiekļauj attiecībā uz katru attiecīgo struktūru/iestādi. Tādējādi Regulas (EK) Nr. 1828/2006 XII pielikumā iekļautā sistēmu apraksta 2. daļa ir jāatkārto katrai vadošajai iestādei, 3. daļa — katrai starpniekinstitūcijai, 4. daļa — katrai sertifikācijas iestādei un 5. daļa — katrai revīzijas iestādei un revīzijas struktūrai. Ja dažādas iestādes veic vienādus pienākumus, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, var izmantot atsauces.

5. DARBA PLĀNOŠANA

Atbilstības novērtēšanas iestādei jāpagatavo pirmais pārskats, lai apzinātu veicamo darbu un noteiktu prioritātes, ņemot vērā pastāvošās kopējās sistēmas, kas attiecas uz dažādām programmām, novērtējuma veikšanai pieejamo laiku un resursus un attiecībā uz dažām programmām, iestādēm vai citām struktūrām konstatētos iespējamos riskus. Jāievēro arī turpmāk minētais (skatīt Regulas (EK) Nr. 1828/2006 25. pantu).

1. Sistēmu apraksta pārbaude, proti, uzsākot novērtēšanu, šim aprakstam jābūt galīgajā redakcijā. Tā kā sistēmu izveides un apraksta sagatavošanas procedūra var būt sarežģīta un gara, faktiski atbilstības novērtēšanas darbu sāk pirms apraksta pabeigšanas. Neraugoties uz to, jābūt oficiālam sākuma datumam (skatīt 3. iedaļas 1. punktu). ETS programmu gadījumā nepieciešamie tulkojumi ir jāplāno iepriekš.
2. Dokumentu, kas attiecas uz sistēmām, pārbaude. Starp šiem dokumentiem var būt tiesību akti, apkārtraksti, ministriju dekrēti, lēmumi, ar ko nosaka tiešā pakļautībā esošu starpniekinstitūciju pienākumus utt. ETS programmu gadījumā, lai nodrošinātu racionālu programmas finanšu pārvaldību, šajā sarakstā var iekļaut arī nepieciešamos oficiālos nolīgumus starp attiecīgajām dalībvalstīm un/vai reģioniem. Tādēļ brīdī, kad sākas novērtēšana, darbības programmu īstenošanas un reglamentējošajai sistēmai jau jābūt izveidotai.
3. Gadījumā, ja attiecīgās vadības un kontroles sistēmas savā būtībā neatšķiras, tādu sistēmu revīziju rezultātu izmantošana, kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1260/1999 veiktas 2000. līdz 2006. gada plānošanas periodam. Atbilstības novērtēšanas iestādei ziņojumā jānorāda, cik lielā mērā minētie revīziju rezultāti ir ņemti vērā šajā revīzijas darbā, jāapraksta tas, kura struktūra veica revīzijas darbu (tostarp ES revīzijas), kad veica revīzijas (vairāk jāņem vērā jaunākas revīzijas), revīzijās izmantotā metodika, veiktā darba apjoms utt.
4. Tādu sistēmu pārbaude, ko izmanto grāmatvedības datu un darbību īstenošanas datu uzskaitē; tas nozīmē, ka arī šādām sistēmām jābūt izveidotām.
5. Pārrunas ar galveno svarīgāko iestāžu personālu. Ja darbības programma aptver vairākus reģionus vai ja apraksts skar vairāk nekā vienu darbības programmu, vajadzības gadījumā pārrunās jāiesaista visu attiecīgo iestāžu personāls. Atbilstības novērtēšanas iestādei ziņojumā jānorāda, ar cik personām ir veiktas pārrunas, un jāmin pārrunu dalībnieku izvēles kritēriji.
6. Atbildes procedūra pirms ziņojuma un atzinuma apstiprināšanas. Šai procedūrai jāvelta pietiekams laiks, lai ļautu novērtētajām iestādēm sniegt atbildi uz apsvērumiem un papildu informāciju.

Atbilstības novērtēšanas iestāde lielākoties apzinās visas iestādes un organizācijas, kas ir iesaistītas vadības un kontroles sistēmā. Tomēr plānošanas posmā jāņem vērā, ka dažos gadījumos tas nebūs izdarāms, jo dažu dalībvalstu administratīvā struktūra ir ļoti sarežģīta, jo ir iesaistītas daudzas starpniekinstitūcijas. Šādos gadījumos atbilstības novērtēšanas iestāde var izskatīt iespēju veikt starpniekinstitūciju izlases veida novērtēšanu, atlasī veicot ar riska analīzes palīdzību. Šo metodi izmanto tikai tādos gadījumos, kad starpniekinstitūcijas ir vienā administratīvā sistēmā un darbības programmā(-s) veic līdzīgus uzdevumus. Šādos gadījumos īpaša uzmanība jāvelta vadošo vai sertifikācijas iestāžu uzraudzības pienākumiem, kā arī pasākumiem, ar kuriem starpniekinstitūcijām nodrošina pienācīgas vadlīnijas.

Atbilstības novērtēšanas iestādei ziņojumā jānorāda, kāds darbs ir veikts, cik apjomīgs tas bijis un metodika, kas ir secinājumu pamatā par visām starpniekinstitūcijām.

6. DARBS, KO ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒŠANAS IESTĀDE VEIC, LAI SAGATAVOTU ATBILSTĪBAS ZIŅOJUMU UN ATZINUMU

Atbilstības novērtēšanas iestādei jāplāno un jāveic vajadzīgais darbs, lai varētu sniegt sistēmu atbilstības atzinumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. līdz 62. pantu un Regulas (EK) Nr. 1828/2006 12. līdz 26. pantu.

Veicot šo darbu, jāņem vērā starptautiskie revīzijas standarti (piemēram, *INTOSAI*, *IFAC* un *IIA*).

Jāpiezīmē, ka šis darbs attiecas uz vadības un kontroles sistēmu **uzbūves piemērotību**, tas nozīmē, ka Komisija sagaida atzinumu par sistēmu **struktūru**, nevis par to **praktisko efektivitāti**. Tādēļ nav paredzēts, ka atbilstības novērtēšanas iestādei būtu jāveic sistēmu funkcionalitātes pārbaudes, pat tad, ja jau sākta to ieviešana. Atbilstības novērtēšanas iestāde savu ziņojumu un atzinumu balstīs uz Regulas (EK) Nr. 1828/2006 25. pantā minēto pārbaudes darbu, kas aprakstīts šo norādījumu 5. iedaļā. Komisija, pamatojoties uz attiecīgo Regulas (EK) Nr. 1083/2006 un 1828/2006 pantu noteikumiem, kā arī uz Regulu Nr. 1828/2006 un tās XII pielikumu, ir sagatavojusi pārbaudes punktu veidlapu (pievienota šiem norādījumiem), ko atbilstības novērtēšanas iestādei būtu ieteicams izmantot kā novērtējuma veikšanas palīgīdzekli. Pārbaudes punktu veidlapa ir sagatavota, par pamatu ņemot apraksta parauga plānu, un aptver visas iestādes un struktūras, kā arī vadības un kontroles sistēmu galvenos principus, kā izklāstīts Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. pantā. Tajā var redzēt vēlamo analīzes apjomu, kas jānodrošina aprakstā. Atbilstības novērtēšanas iestādes, ievērojot savas konkrētās vajadzības, var paplašināt un izvērst pārbaudes punktu veidlapu.

Jāpārbauda apraksta atbilstība darba gaitā iegūtajiem paskaidrojumiem un jānovērš visas neatbilstības.

Atbilstības novērtēšanas iestādei jāglabā visa revīzijas laikā veiktā darba liecības un jāizdara pieraksti, kuros ietverta informācija par plānošanu, saņemtajiem dokumentiem, darba dokumentiem, pārbaudes punktu veidlapām, sākotnējām atbildes procedūrām utt.

Pamatojoties uz pārbaudes punktu veidlapā ietvertajiem konkrētajiem jautājumiem, atbilstības novērtēšanas iestāde izdarīs secinājumus par katru iestādi (vadošo iestādi, sertifikācijas iestādi, starpniek institūcijām un revīzijas iestādi/struktūru, un ETS programmām — par KTS, kontrolieriem un revidentu grupu). Pēc tam šos secinājumus iekļaus ziņojuma attiecīgajā daļā, lai gūtu pamatu galīgajam secinājumam. Balstoties uz šo galīgo secinājumu, atbilstības novērtēšanas iestāde parakstīs atbilstības atzinumu.

6.1. ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS, KO VEIC REVĪZIJAS IESTĀDE

Ja atbilstības novērtēšanas iestāde ir arī revīzijas iestāde, Regulas (EK) Nr. 1828/2006 XIII pielikumā revīzijas iestādes augstākajai amatpersonai prasīts sagatavot, izdot un parakstīt atsevišķu „Paziņojumu par kompetenci un darbības neatkarību”. Šajā gadījumā jāaizpilda visas pārbaudes punktu veidlapas attiecīgās daļas.

Ja atbilstības novērtēšanas iestāde vēlas izvīrīt īpašas prasības, veicot atbilstības novērtējumu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 62. pantu, Komisija iesaka šādas iespējas.

- Revīzijas iestādes uzbūves novērtējumu var veikt vienas un tās pašas organizācijas dažādas nodaļas. Piemēram, ja revīzijas iestāde ir ministrijas direktorāts, tā var pieprasīt tās pašas ministrijas iekšējās revīzijas nodaļai veikt revīzijas iestādes novērtējumu.
- Revīzijas iestādes novērtējumu var veikt atsevišķas publiskas iestādes revīzijas struktūra, piemēram, cita ministrija vai reģionāla pārvalde, vai ārēji neatkarīgi revidenti.

6.2. ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS, KO VEIC KĀ ĀRPAKALPOJUMU

Ja dalībvalsts visu atbilstības novērtēšanas darbu uztic neatkarīgam uzņēmumam kā ārpalpojumu un šī izraudzītā neatkarīgā struktūra sagatavo ziņojumu un sniedz atzinumu, jāievēro atbilstības novērtēšanas iestādes neatkarības princips. Līgumslēgšanas tiesību piešķiršanas procedūra jāveic, ievērojot šo principu. Šā iemesla dēļ Komisija iesaka par līgumslēgšanas tiesības piešķirošo iestādi izraudzīties revīzijas iestādi vai jebkuru citu valsts vai reģionālu iestādi, kas nav saistīta ar vadības un kontroles sistēmu izveides procedūrām.

Gadījumos, ja ir sniegts daļēji labvēlīgs atzinums vai nelabvēlīgs atzinums, un tādēļ ir nepieciešams darbības plāns, korekcijas pasākumu uzraudzību var veikt un pēc tam apstiprinājumu par to, ka šie pasākumi ir īstenoti un iebildes ir atsauktas, var sagatavot privātu uzņēmumu, kas veic ārpakalpojumu (proti, to var ietvert līgumā) vai atbilstības novērtēšanas procedūrā iesaistītā revīzijas iestāde.

Veicamo uzdevumu aprakstā līgumslēgšanas tiesības piešķirošajai iestādei jābūt skaidriem priekšrakstiem par ziņojuma sniegšanu. Turklāt ir ļoti svarīgi, lai ārpakalpojumu uzņēmuma piemērotā metodika, veiktais darbs un sniegtie pakalpojumi tiek pienācīgi uzraudzīti.

Ja dalībvalsts izvēlas ārpakalpojumu, ārkārtīgi svarīga ir reālai situācijai atbilstoša un sīka procedūras plānošana. Pietiekams laiks jāvelta atklāta konkursa sagatavošanai, pieteikumu iesniegšanai, pieteikumu izvērtēšanai un līgumslēgšanas tiesību saņēmēja izvēlei, ņemot vērā iespējamās iebildes, jo uz izraudzīto atbilstības novērtēšanas iestādi attieksies 3. un 5. iedaļā aprakstītie termiņi un plānošanas prasības.

7. ATBILSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS, PIEMĒROJOT REGULAS (EK) NR. 1083/2006 74. PANTU

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 74. panta 2. punktu atbilstības novērtēšanas ziņojums un atzinums ir vajadzīgs arī darbības programmām, uz kurām attiecas šā panta noteikumi un attiecībā uz kurām dalībvalstis ir izvēlējušās iespēju pieprasīt papildu kontroles pasākumus. Saskaņā ar 74. panta 2. punktu vadošās iestādes uzdevumus saistībā ar līdzfinansēto ražojumu un pakalpojumu pārbaudi un deklarētajiem izdevumiem, sertifikācijas iestādes uzdevumus un revīzijas iestādes uzdevumus var noteikt, pamatojoties uz dalībvalsts noteikumiem. Turklāt sertifikācijas un revīzijas iestādes nav jāizraugās saskaņā ar 59. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu.

Regulas (EK) Nr. 1828/2006 26. pantā sniegta sīkāka informācija par procedūrām, kas jāpiemēro gadījumā, ja ir izraudzīti proporcionāli kontroles pasākumi. Tādējādi jābūt spēkā noteikumiem Regulas (EK) Nr. 1828/2006 13. panta 2. punktā paredzēto pārbaudu veikšanai. Turklāt, lai gan revīzijas var veikt saskaņā ar dalībvalsts noteikumiem, Regulas (EK) Nr. 1828/2006 18. panta 2. līdz 5. pantā paredzētie dokumenti vienlīdz jāiesniedz valsts iestādei (*mutatis mutandis*). Visbeidzot, lai gan sertifikācijas darbs var būt reglamentēts dalībvalsts noteikumos, ziņojumu par izdevumiem vienlīdz jāiesniedz saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1828/2006 X līdz XIV pielikumu.

Ja ir piemērojams 74. panta 2. punkts, atbilstības novērtēšanas iestādei ir jāizvērtē tas, cik lielā mērā dalībvalsts noteikumi un procedūras nodrošina Regulas (EK) Nr. 1083/2006 74. panta 2. punktā minētajām valsts iestādēm nepieciešamās pilnvaras, lai sagatavotu Regulas (EK) Nr. 1828/2006 18. līdz 20. punktā prasītos dokumentus.

Ieteicamā atbilstības novērtējuma pārbaudes punktu veidlapa attiecībā uz dažiem punktiem, iespējams, nav piemērojama. Atbilstības novērtēšanas iestādes aicina pielāgot pārbaudes punktu veidlapas vai izstrādāt cita veida pārbaudes rīkus, ar kuru palīdzību var veikt novērtējumu un pārbaudīt apraksta atbilstību dalībvalsts noteikumiem. Visos gadījumos piemērotā metodika un paveiktais darbs ir skaidri jāapraksta ziņojumā.

8. ZIŅOJUMS PAR SISTĒMU NOVĒRTĒJUMU UN ATZINUMS PAR ATBILSTĪBU REGULAS (EK) NR. 1083/2006 58. LĪDZ 62. PANTAM

Sistēmu novērtēšanas ziņojumu pievieno sistēmu aprakstam, un to sagatavo atbilstības novērtēšanas iestāde. Regulā (EK) Nr. 1083/2006 un Nr. 1828/2006 nav sniegts ziņojuma paraugs. Vienotas pieejas nolūkos Komisija ir izstrādājusi ziņojuma paraugu, ko tā iesaka lietot atbilstības novērtēšanas iestādei. Paraugšs ir šo norādījumu pielikumā, un tā īss kopsavilkums ir šāds.

I Ievads.

- II Metodes, ko izmantojusi revīzijas iestāde vai iestāde, kas sagatavojusi ziņojumu, un paveiktā darba apjoms.
- III Katras iestādes/struktūras/sistēmas novērtējuma rezultāts.
- IV Vispārīgi secinājumi, kuros ir norādītas iespējamās iebildes un attiecīgais virziens/virzieni.

Ja piemēro Regulas (EK) Nr. 1083/2006 71. panta 4. punktu, atbilstības novērtēšanas iestādei ziņojumā ir jāapstiprina, ka tā piekrīt tam, ka ir kopēja sistēma, kas attiecas uz vairākām darbības programmām.

Atbilstības novērtēšanas iestādei ziņojumā norādītie rezultāti jābalsta uz secinājumiem katrā novērtējuma pārbaudes punktu veidlapas daļā. Iepriekš minētie vispārīgie secinājumi būs atzinuma pamatā.

Lai varētu sniegt atzinumu bez iebildēm, atbilstības novērtēšanas iestādei visus neskaidros jautājumus ar attiecīgajām iestādēm jāmēģina noskaidrot pirms ziņojuma pabeigšanas. Lai novērtētu konstatēto trūkumu nozīmību un sekas un sniegtu pareizu atzinumu, atbilstības novērtēšanas iestādei jāizdara pareizs profesionāls vērtējums. Var ņemt vērā arī turpmākos norādījumus.

- Pilnīga neatbilstība vienam vai vairākiem sistēmu galvenajiem elementiem, kas izklāstīti Regulā (EK) Nr. 1083/2006 un Regulā (EK) Nr. 1828/2006, ir pamats daļēji labvēlīgam vai nelabvēlīgam atzinumam. Daļēji labvēlīgs vai nelabvēlīgs atzinums ir atzinums, kurā ir iebildes par galvenajiem elementiem. Galvenie elementi ir arī šādi:
 1. vadības un kontroles funkcijas katrai attiecīgajai struktūrai, kā arī funkciju sadalījums katrā struktūrā (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta a) apakšpunkts);
 2. funkciju nošķiršanas principa ievērošana starp struktūrām un katrā šādā struktūrā (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta b) apakšpunkts);
 3. pārskatu un uzraudzības sistēma, ja atbildīgā struktūra uzdevumu veikšanu uztic citai struktūrai (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta e) apakšpunkts);
 4. pieteikumu iesniegšanas kārtība, pieteikumu novērtēšanas kārtība, finansējuma piešķiršanas kārtība, kā arī vadlīnijas, norādījumi un pasākumi, ar kuriem nodrošina to, ka ir ievēroti attiecīgie publiskā iepirkuma noteikumi un procedūras (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 60. panta a) apakšpunkts un Regulas (EK) Nr. 1828/2006 13. pants);
 5. procedūras, lai nodrošinātu to, ka saistībā ar darbības programmu deklarētie izdevumi ir pareizi un likumīgi (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta c) apakšpunkts);
 6. ražojumu un pakalpojumu piegādes un izdevumu attaisnojuma pārbaudes (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 60. panta b) apakšpunkts un Regulas (EK) Nr. 1828/2006 13. panta 2. punkts), un ETS programmu gadījumā — Regulas (EK) Nr. 1080/2006 16. panta 1. punktā prasītā sistēmas uzbūves atbilstība un tās saskaņotība ar citām sistēmas funkcijām;
 7. uzticamas datorizētas grāmatvedības, uzraudzības un finanšu pārskatu sistēmas (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta d) apakšpunkts, 60. panta c) un d) apakšpunkts un Regulas (EK) Nr. 1083/2006 61. panta e) apakšpunkts);

8. sistēmas un procedūras, lai nodrošinātu atbilstīgas revīzijas liecības (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta g) apakšpunkts un 60. panta f) apakšpunkts, un Regulas (EK) Nr. 1828/2006 15. pants);
 9. pienācīga uzskaitē attiecībā uz atgūstamajām summām (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 61. panta f) apakšpunkts un Regulas (EK) Nr. 1828/2006 13. pants);
 10. izdevumu sertifikācija saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 60. panta g) apakšpunktu un 61. panta a) līdz d) apakšpunktu;
 11. pasākumi sistēmu darbības revīzijai (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta f) apakšpunkts), tostarp sistēmu revīziju un darbību revīziju veikšana saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1083/2006 62. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu); ja revīzijas stratēģija nav iesniegta noteiktajā laikā, šis fakts jāņem vērā;
 12. pārskati un uzraudzības procedūras attiecībā uz neatbilstībām un nepamatoti izmaksātu summu atgūšanu (Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. panta h) apakšpunkts un Regulas (EK) Nr. 1828/2006 27. līdz 36. pants);
 13. dalībvalstu mērogā jābūt spēkā atbilstības noteikumiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1083/2006 un katra fonda noteikumiem; valsts atbilstības noteikumiem jābūt iekļautiem vadības un kontroles sistēmu aprakstā, un atbilstības novērtēšanas iestādei ir jāpārbauda, vai tie atbilst ES noteikumiem, kas izklāstīti Regulā (EK) Nr. 1080/2006, Nr. 1081/2006, Nr. 1083/2006 un Nr. 1084/2006.
- Daļējas atbilstības gadījumā atbilstības novērtēšanas iestāde izvērtē trūkumu nozīmi un apjomu attiecībā uz galvenajiem elementiem un pieņem lēmumu par daļēji labvēlīga vai nelabvēlīga atzinuma sagatavošanu. Atbilstības novērtēšanas iestāde var, pamatojoties uz attiecīgu lēmumu, sniegt labvēlīgu atzinumu ar ieteikumiem, ja tā uzskata, ka trūkumi nav pietiekami nopietni, lai sniegtu daļēji labvēlīgu atzinumu. Tas jāpaskaidro ziņojumā.
 - Iespējams, ka tiks konstatēti trūkumi attiecībā uz sistēmu palīgelementiem. Šādi palīgelementi, piemēram, ir nepabeigtas rokasgrāmatas, standarta pārbaudes punktu veidlapas vai dokumentu paraugu trūkums, nepabeigti norādījumi, nepietiekami efektīvas procedūras, lai nodrošinātu pienācīgu informāciju par ES noteikumiem utt. Arī šajā gadījumā atbilstības novērtēšanas iestādei ir jāizdara pareizs profesionāls vērtējums par to, vai šie konstatējumi ir pietiekami nozīmīgi, lai būtu par iemeslu daļēji labvēlīgam atzinumam, vai arī vienkārši ziņojumā iekļautiem ieteikumiem. Tas arī jāpaskaidro ziņojumā. Palīgelementu trūkumu novēršanas darbu revīzijas iestāde var veikt ikgadējā ziņojumu sagatavošanas periodā.

Nelabvēlīgs atzinums jāsniedz tad, ja atbilstības novērtēšanas iestāde uzskata, ka trūkumu, kas saistīti ar vadības un kontroles sistēmu galvenajiem elementiem un palīgelementiem, skaits un nozīme rada ievērojamu neatbilstību Regulas (EK) Nr. 1083/2006 58. līdz 62. panta prasībām.

Pielikumi

I Atbilstības novērtējuma ziņojuma paraugs

II Atbilstības novērtējuma pārbaudes punktu veidlapa